

PROTOKÓŁ

kontroli w zakresie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Miasta Suwałk za 2023 rok, sprawozdania finansowego Miasta Suwałk za 2023 rok oraz informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie upoważnienia nr 1/2/2024 z dnia 20 maja 2024 r. zespół kontrolny w składzie:

1. **Zbigniew Roman De- Mezer,**
2. **Kamil Lauryn,**
3. **Piotr Rydzewski**

Członkowie Komisji Rewizyjnej,

w dniu 21 maja 2024 r. dokonał, w obecności Skarbnika Miasta – Anny Cyran i Naczelnika Wydziału Budżetu i Finansów – Moniki Podziewskiej, kontroli wykonania budżetu miasta i sprawozdania finansowego za 2023 rok oraz weryfikacji danych zawartych w informacji o stanie mienia Miasta Suwałk wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – w obecności Naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami - Radosława Wysockiego.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o analizę dokumentów sprawozdawczych jednostek oraz o sprawozdawczość zbiorczą, jak również po sprawdzeniu dokumentów księgowych.

Budżet Miasta Suwałki na rok 2023 przyjęty został Uchwałą nr LII/676/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 grudnia 2022 r. Podstawowe wielkości budżetu przedstawiały się następująco:

- ✓ dochody w kwocie 512.576.997 zł (dochody bieżące – 447.399.816 zł, dochody majątkowe – 65.177.181 zł),
- ✓ wydatki w kwocie 576.514.377 zł (wydatki bieżące – 486.798.112 zł, wydatki majątkowe – 89.716.265 zł),
- ✓ deficyt budżetu miasta w wysokości 63.937.380 zł, planowano pokryć

przychodami pochodzącymi z zaciągniętych kredytów, w wysokości 47.581.852 zł, wolnych środków w kwocie 15.855.528 zł oraz spłatą pożyczki udzielonej w latach ubiegłych w kwocie 500.000 zł,

- ✓ przychody w wysokości 77.538.431 zł (spłaty udzielonych pożyczek – 1.700.000 zł, zaciągnięty kredyt – 59.982.903 zł, w tym 47.581.852 zł na pokrycie deficytu i 12.401.051 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów, wolne środki – 15.855.528 zł),
- ✓ rozchody w kwocie 13.601.051 zł (udzielone pożyczki – 1.200.000 zł, spłaty kredytów – 12.401.051 zł).

W wyniku zmian budżetu dokonywanych w trakcie roku uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Prezydenta Miasta, budżet na koniec 2023 roku przedstawiał się następująco:

- ✓ plan dochodów – 554.571.710,90 zł (dochody bieżące – 517.052.998,60 zł, dochody majątkowe – 37.518.712,30 zł),
- ✓ plan wydatków – 609.428.489,90 zł (wydatki bieżące – 529.311.409,06 zł, wydatki majątkowe – 80.117.080,84 zł),
- ✓ deficyt budżetu miasta, w kwocie 54.856.779 zł, planowano pokryć przychodami z wolnych środków w kwocie 15.555.300 zł, zaciągniętych kredytów w kwocie 35.481.852 zł, przychodami ze spłat udzielonej w 2022 r. pożyczki – 500.000 zł, przychodami wynikającymi z rozliczeń za 2022 r. środków z Unii Europejskiej – 1.109.085 zł, przychodami z rozliczeń niewykorzystanych w 2022 r. środków związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu – 2.210.542 zł (z tytułu opłaty za pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dodatku węglowego, opłat geodezyjno – kartograficznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, opłaty za gospodarowanie odpadami, opłat i kar za korzystanie ze środowiska, środków z Funduszu Pomocy Ukrainie),
- ✓ przychody – 68.457.830 zł (przychody wynikające z rozliczeń za 2022 r. środków z Unii Europejskiej – 1.109.085 zł, przychody z rozliczeń

niewykorzystanych w 2022 r. środków z tytułu opłaty za pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dodatku węglowego, opłat geodezyjno – kartograficznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, opłaty za gospodarowanie odpadami, opłat i kar za korzystanie ze środowiska, środków z Funduszu Pomocy – 2.210.542 zł, wolne środki – 15.555.300 zł, spłaty udzielonych pożyczek – 1.700.000 zł, zaciągnięty kredyt – 47.882.903 zł, w tym 35.481.852 zł na pokrycie deficytu i 12.401.051 zł na spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów),

- ✓ rozchody – 13.601.051 zł (udzielone pożyczki -1.200.000 zł, spłaty kredytów – 12.401.051 zł)

DOCHODY

W trakcie 2023 r. plan dochodów zwiększono łącznie o prawie 42 mln zł. Dochody bieżące zostały zwiększone o 69,7 mln zł, w tym głównie z tytułu jednorazowego zwiększenia planu dochodów o środki na uzupełnienie dochodów gmin i powiatów – niemal 37mln zł, dotacji z budżetu państwa – 10,8 mln zł (m.in. na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i rodziny), środków z Funduszu Pomocy na zadania realizowane w ramach pomocy uchodźcom z Ukrainy – 8,9 mln zł. Pozostałe zwiększenia planu dochodów bieżących obejmują wpływy z usług (realizowanych głównie przez OSiR oraz DPS „Kalinę”) – o 4,6 mln zł, wpływy z różnych dochodów – o 2,2 mln zł, z rozliczeń z lat ubiegłych – 0,9 mln zł, środków na zadania bieżące realizowane przy udziale dochodów z UE – 0,9 mln zł, odsetek od środków na rachunkach bankowych – 0,7 mln zł.

Plan dochodów majątkowych w trakcie roku zmniejszono o 27,7 mln zł, w związku z urealnieniem dotacji i środków na zadania inwestycyjne, głównie finansowane w ramach Polskiego Ładu - na rozbudowę Szkoły Podstawowej oraz budowę ulic w strefie przemysłowej, a także przebudowę ulicy Franciszkańskiej – (zmniejszono plan dochodów o 36 mln zł), przy jednoczesnym zwiększeniu środków o 8,3 mln, głównie ze sprzedaży mienia oraz środków z UE na projekt „Zielone Suwałki - tworzenie nowych terenów zielonych i ochrona bioróżnorodności w mieście” i „Jasno, oszczędnie, bezpiecznie - modernizacja systemu oświetlenia ulicznego w Suwałkach – etap III”.

Dochody ogółem wykonano w 100,7%, na kwotę 558.612.080,69 zł. Wykonanie dochodów powyżej planu o ok. 4 mln zł, wynika z wyższych niż planowano wpływów głównie w dziale 600 „Transport i łączność”, z tytułu środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na poprawę bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu na ul. Bydgoskiej, Jagiełły, Północnej, Zastawie, Noniewicza – 2,8 mln, w dziale 750 „Administracja publiczna”, w związku z dochodami ze zbycia praw majątkowych – 1 mln, w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” - 0,9 mln zł, z wpływów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz sprzedażą składników majątku, przy jednoczesnym wykonaniu dochodów poniżej planu m.in. w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 0,5 mln zł i 700 „Gospodarka mieszkaniowa” o 0,5 mln zł.

WYDATKI

W trakcie 2023 roku plan wydatków został zwiększony o 32,9 mln zł. Wydatki bieżące zwiększono o 42,5 mln, a majątkowe zmniejszono o 9,6 mln zł.

Wydatki ogółem wykonano w 97,3 % na kwotę 593.140.612,05 zł. Wskaźnik ten wynika z poniesienia mniejszych (o ok. 13,9 mln zł) niż planowano wydatków bieżących (97,4%), m.in.: w dziale 801 „Oświata i wychowanie” o 2,8 mln zł (w tym głównie z tytułu realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej - 0,5 mln zł, dotacji w ramach realizacji zadań na podstawie porozumień – 0,5 mln zł, zakupu usług, energii i środków żywności 0,9 mln zł, wynagrodzeń – 0,3 mln zł), w dziale 758 „Różne rozliczenia” o 1,9 mln zł z tytułu nierozdysponowania rezerw (w tym: rezerwy na zarządzanie kryzysowe – 1,3 mln zł, rezerwy ogólnej – 0,6 mln zł), w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” o 1,7 mln zł, w dziale 750 „Administracja publiczna” o 1,4 mln zł, w dziale 851 „Ochrona zdrowia” o 1,4 mln zł, w dziale 852 „Pomoc społeczna” o 0,8 mln zł, w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” o 0,7 mln zł, w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport” o 0,7 mln zł, w dziale 757 „Obsługa długu publicznego” o 0,6 mln zł, w dziale 855 „Rodzina” o 0,5 mln zł, w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa” o 0,4 mln zł oraz w mniejszym stopniu w innych działach klasyfikacji budżetowej.

Wydatki majątkowe wykonano w 97% na kwotę 77.694.364,49 zł. Niższe od planu o 2,4 mln zł wykonanie wydatków majątkowych wynika głównie z niższych wydatków na realizację m.in. następujących zadań:

- ✓ Wykupy nieruchomości – o 0,8 mln zł,
- ✓ Bezpieczny transport osób niepełnosprawnych – zakup autobusu w SOSW1 – o 0,5 mln zł,
- ✓ Zaprojektowanie i wykonanie oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego w I LO w Suwałkach – o 0,2 mln zł,
- ✓ Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej miasta Suwałki poprzez budowę i przebudowę ulic w południowej strefie przemysłowej miasta – Polski Ład – o 0,1 mln zł,
- ✓ Poprawa efektywności energetycznej poprzez wymianę opraw oświetlenia wewnętrznego w Urzędzie Miejskim, I Liceum Ogólnokształcącym i Szkole Podstawowej nr 11 w Suwałkach – o 0,1 mln zł.

Rok 2023 był kolejnym, w którym realizowano działania związane z pobytem uchodźców z Ukrainy. Zadania te finansowane były z Funduszu Pomocy w wysokości 9,4 mln zł.

Pomimo wysokiej - powyżej 11% inflacji, powodującej wzrost kosztów funkcjonowania miasta, deficyt budżetowy zamknął się kwotą o 20.328.247,64 zł niższą niż planowano. Zamiast ujemnej nadwyżki operacyjnej (ujemniej różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi a bieżącymi wydatkami), planowanej w wysokości 12.258.410,46 zł miasto wypracowało nadwyżkę operacyjną w kwocie 1.678.929,64 zł, tj. dochody bieżące były wyższe od bieżących wydatków.

PRZYCHODY I ROZCHODY

Budżet miasta na koniec 2023 r. przewidywał przychody w wysokości 68.457.830 zł, w tym: kredyt w kwocie 47.882.903 zł, spłaty udzielonych pożyczek w kwocie 1.700.000 zł, przychody wynikające z rozliczeń za 2022 r. środków z Unii Europejskiej – 1.109.085 zł, przychody z rozliczeń niewykorzystanych w 2022 r. środków z tytułu opłaty za pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dodatku

węglowego, opłat geodzyjno – kartograficznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, opłaty za gospodarowanie odpadami, opłat i kar za korzystanie ze środowiska, środków z Funduszu Pomocy – 2.210.542 zł, wolne środki w wysokości 15.555.300 zł.

Wykonanie przychodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosło 86.018.723,21 zł (zaciągnięty kredyt– 46.000.000 zł, spłaty udzielonych pożyczek – 500.000 zł, przychody wynikające z rozliczeń za 2022 r. środków z Unii Europejskiej – 1.109.082,09 zł, przychody z rozliczeń niewykorzystanych w 2022 r. środków z tytułu opłaty za pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, dodatku węglowego, opłat geodzyjno – kartograficznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, opłaty za gospodarowanie odpadami, opłat i kar za korzystanie ze środowiska, opłaty za korzystanie przez operatorów z przystanków komunikacyjnych, środków z Funduszu Pomocy – 2.216.800,37 zł, wolne środki w kwocie 36.192.840,75 zł).

Planowane rozchody w wysokości 13.601.051 zł wykonano na poziomie 12.401.051 zł. Dotyczyły one spłaty zaciągniętych kredytów.

ZADŁUŻENIE

Zadłużenie na koniec 2023 r. wyniosło 266.819.681 zł, na które składają się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów. Zaplanowany został kredyt w wysokości 47.882.903 zł, faktycznie zaciągnięto kredyt w wysokości 46.000.000 zł., tj. o 1.882.903 zł. niższy niż planowano.

Wskaźnik zadłużenia na 31.12.2023 r. stanowi 47,8% wykonanych dochodów. Wskaźnik obsługi długu w 2023 r. z tytułu zaciągniętych kredytów wyniósł 3% zrealizowanych dochodów, tj. 16.696.256 zł.

Pan Radny Piort Rydzewski stwierdził, że wskaźnik procentowy rośnie. Czy realizując budżet i wykonując go – celem jest poprawa tego wskaźnika?

Pani Skarbnik odpowiedziała: Tak, jest to cel nadrzędny. Omówiła limity zadłużenia, w przypadku Suwałk, uwzględniając limity zadłużenia obowiązujące do 2025 r, maksymalna kwota to niemal 487 mln zł.

ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI

Zobowiązania ogółem jednostek budżetowych o wartości 25.561.814,30 zł, dotyczą głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi,

zobowiązań za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gospodarki odpadami, lokalnego transportu zbiorowego.

Należności wymagalne Miasta Suwałk na koniec 2023 r. wyniosły ogółem 30.604.566,40 zł. Dotyczą one m.in. dostaw towarów i usług w kwocie 154.089,15 zł oraz w głównej mierze pozostałych należności wymagalnych w wysokości 30.450.477,25 zł, z czego największą kwotę stanowią należności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – 19.443.788,00 zł (przede wszystkim z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej – 19.042.961,07 zł, w porównaniu do roku 2022 – wzrosły o 418.437,12 mln zł).

Należności Urzędu Miejskiego w wysokości 10.709.371,68 zł dotyczą m.in.:

- podatków i opłat – 4.421.969,13 zł,
- z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami – 130.539,40
- opłat za opiekę nad osobami nietrzeźwymi – 465.158,48 zł,
- należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych, lokali użytkowych i wynajmu garaży (mienia zarządzanego przez ZBM) – 2.665.469,32 zł,
- kar naliczonych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych – 1.845.248,54 zł,
- rozliczenia dotacji przez oświatowe placówki niepubliczne – 892.474,32 zł.

Pan Radny Kamil Luryn zadał pytanie, czy w przypadku należności z tytułu najmu lokali mieszkalnych nastąpił wzrost w stosunku do roku ubiegłego, Pani Naczelnik odpowiedziała, że tak.

Pan Radny Piotr Rydzewski zadał pytanie dotyczące ściągalności należności, szczególnie inwestycyjnych. Pani Skarbnik odpowiedziała, że czasami może się zdarzyć, że podmiot ogłasza upadłość. Pan Radny Piotr Rydzewski dopytał o inne należności.

Pan Naczelnik Radosław Wysocki odpowiedział, że część należności jest nieściągalna, szczególnie z tytułu najmu lokali mieszkalnych. Pani Skarbnik odniosła się do pytania w zakresie należności za opiekę nad osobami nietrzeźwymi, wskazując że często dotyczy to osób dotkniętych chorobą alkoholową, w związku z tym brak jest możliwości wyegzekwowania należności od większości z tych osób.

Pan Radny Kamil Luryn zadał pytanie dotyczące skutków Polskiego Ładu.

Pani Skarbnik omówiła, że obniżeniu uległy wpływy z udziałów w PIT w naszym mieście. Straciły najbardziej miasta na prawach powiatu. W przypadku Suwałk w 2018 r. wpływy wynosiły ok. 76 mln zł, w 2019 r. – ok. 83 mln zł, w 2020 r. – 80 mln zł, w 2021 r- 91 mln zł, 2022 r. – 94 mln zł, omawiany rok 2023 – ok. 77 mln zł. Wpłynęła rekompensata jako subwencja – łącznie ok. 37 mln zł.

Pan Radny Kamil Laury zadał pytanie, w jakich dziedzinach miasto ponosi najwyższe wydatki bieżące. Pani Skarbnik wskazała na oświatę i wychowanie – ok. 43%, pomoc społeczną i rodzinę – ok 18 %, wskazała także na sport i kulturę fizyczną – ok. 5%.

Pan Radny Kamil Lauryn spytał ile miasto wydało na inwestycje, w tym ile ze środków własnych. Pani Naczelnik wskazała, że inwestycje to ok 78 mln zł, w tym udział środków zewnętrznych – ok. 25 mln zł.

Pan Radny Zbigniew De- Mezer spytał się, czy w 2023 r. miasto udzieliło jakiemuś podmiotowi pożyczki.

Pani Naczelnik odpowiedziała, że w zakresie pożyczek w 2023 r. dokonano tylko spłaty pożyczki zaciągniętej w 2022 w wysokości 500 tys zł.

Pan Radny Piotr Rydzewski zapytał, czy nasz budżet kontrolował biegły rewident, a jeśli nie – to dlaczego. Pani Skarbnik odpowiedziała: „nasz budżet jest na bieżąco kontrolowany przez RIO (przedstawiła opinię RIO – załącznik do protokołu). Nie kontrolował biegły rewident, gdyż przepisy prawa tego nie wymagają (kontrola powyżej 150 tys. mieszkańców)”.

Pan Radny Piotr Rydzewski spytał się, czy w trakcie wykonywania budżetu były kontrole zewnętrzne. Pani Skarbnik omówiła, że RIO kontrolowało dwukrotnie (dochody za 2 lata i cały budżet wraz z podatkami), NIK – projekty i zieleń, Urząd Marszałkowski – projekty. Pan Radny Piotr Rydzewski dopytał, czy te kontrole wykazały nieprawidłowości. Pani Skarbnik stwierdziła, że są zawsze uwagi RIO dotyczące kwestii technicznych- w szczególności wtedy, kiedy wchodzą nowe zadania. Nie było poważnych nieprawidłowości, Prezydent nie był kierowany na dyscyplinę finansów publicznych.

Sprawozdania przedstawiające wykonanie budżetu miasta za 2023 rok pozwalają stwierdzić, że budżet miasta był realizowany prawidłowo.

Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2023 rok został sporządzony na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych.

Łączne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na podstawie danych wynikających z jednostkowych sprawozdań jednostek budżetowych Miasta Suwałk.

Nie stwierdzono rozbieżności w zakresie zgodności danych zawartych w informacji o stanie mienia z właściwymi rejestrami w szczególności z rejestrem ewidencji gruntów, budynków i lokali, rejestrem sprzedaży nieruchomości, wieczystych użytkowników.

Zespół kontrolny nie wnosi uwag, co do zgodności z prawem wykonania budżetu Miasta Suwałk za 2023 rok, prawidłowości danych zawartych w sprawozdaniu finansowym za 2023 rok, a także w przedłożonej informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego.

Na tym protokół kontroli zakończono.

Prezydent Miasta Suwałki

.....P.R.E.Z.Y.D.E.N.T.

Czesław Konklewicz

Skarbnik Miasta Suwałki

SKARBNIK MIASTA

.....*Anna Cyran*.....

Obecni przy kontroli:

Monika Podziewska

.....*Monika Podziewska*.....

Radosław Wysocki

.....*Radosław Wysocki*.....

Podpisy Zespołu Kontrolnego:

Zbigniew Roman De- Mezer

.....*Zbigniew Roman De- Mezer*.....

Kamil Lauryn

.....*Kamil Lauryn*.....

Piotr Rydzewski

.....*Piotr Rydzewski*.....